

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/44/2018
Identifikačné číslo spisu: 2316010515
Dátum vydania rozhodnutia: 16.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Szabo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2316010515.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Štefana Michálíka v trestnej veci obvineného M. Q. pre zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. a iné, prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 16. augusta 2018 v Bratislave dovolanie obvineného M. Q. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. júla 2017, sp. zn. 6To/64/2017 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného M. Q. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Obvinený M. Q. bol rozsudkom Okresného súdu Galanta z 22. marca 2017, sp. zn. 1T/115/2016, uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 4. februára 2016 v čase okolo 19.40 hod v obci D. bez predchádzajúceho súhlasu osôb, ktoré bývajú v rodinnom dome č. XXX vnikol na dvor rodinného domu vo vlastníctve poškodenej J. Y., odkiaľ prešiel až k vchodovým dverám, kde oslovil poškodenú X. Y., ktorú pod klamlivou zámenkou vylákal na ulicu pred rodinný dom, kde ju fyzicky napadol takým spôsobom, že ju niekoľkokrát udrel päťou do tváre, kopal do hlavy a iných častí tela a následne s kameňom o priemere 10-15 cm ju opakovane udrel niekoľkokrát do oblasti hlavy, čím jej spôsobil tržnozmliaždenú ranu o dĺžke 3,5 cm nad ľavým obočím, 4 tržnozmliaždené rany o dĺžke do 1 cm v temennej oblasti hlavy vľavo, pohmoždenie ľavej spánkovej oblasti s opuchom a podliatinou, pohmoždenie ľavého kolena s tromi tržnozmliaždenými ranami, nadpodlebnicové zakrvácanie, pohmoždenie mozgu v spánkovej oblasti vľavo, podpäťčnicové zakrvácanie v spánkovej oblasti vľavo, impresívnu vpáčenú viacúlomkovú zlomeninu lebečnej klenby, spánkovej kosti vľavo, zlomeninu tela 4. a krčnú 5. záprstnej kosti na pravej ruke s posunom lomnej plochy, otras mozgu, dve tržnozmliaždené rany na hlave v pravej temennej oblasti a jednu tržnozmliaždenú ranu na záhlaví vpravo, ohraničené vytrhnutie vlasov v priemere 3 cm okrúhleho tvaru na rozhraní temenozáhlavovom, poruchu citlivosti na tvári, okoloočnicovú podliatinu obojstranne, ktoré zranenia si vyžiadali liečenie a jej práceneschopnosť v trvaní najmenej do 27. apríla 2016.

Za to bol obvinený odsúdený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol obvinený pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súd obvinenému uložil ochranné liečenie protitoxikomanické ústavnou formou.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému uložil povinnosť uhradiť spôsobenú škodu poškodenej X. Y. vo výške 10 553,40 Eur a Sociálnej poisťovni so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, škodu vo výške 149,40 Eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodenú Všeobecnú zdravotnú poisťovňu a. s. so sídlom Bratislava, Mamateyova č. 17 so svojím nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodenú X. Y. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilné konanie.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený ihneď po jeho vyhlásení odvolanie. V písomnom odôvodnení obvinený poukázal na to, že Okresný súd Galanta pri rozhodovaní o treste a o náhrade škody nedostatočne zistil skutkový stav pre rozhodnutie a vychádzal z nezákonných dôkazov. Obvinený sponchyboval dĺžku vyšetrenia jeho psychického stavu prostredníctvom pribratých znalcov, a preto mal za to, že znalecký posudok MUDr. Mária Straku č. 61/2016 v znení dopĺňujúceho posudku č. 57/2016 nebol riadne vypracovaný, nakoľko znalec nemal pri jeho vypracovaní k dispozícii jeho zdravotnú dokumentáciu a závery stanovil len na základe jeho tvrdení, ktoré neboli žiadnym spôsobom objektivizované a preukázané. Z vyjadrení znalca na hlavnom pojednávaní dňa 22. marca 2017 vyplýva, že nevykonal kompletne vyšetrenie za použitia všetkých metód pre riadne posúdenie psychického stavu obvineného. Obvinený označil aj zápisnicu o výsluchu svedkyne J. Y. ako nezákonný dôkaz, nakoľko nebol riadne informovaný o jej výsluchu, a preto podľa obvineného nemožno prihliadnuť na akékoľvek skutočnosti vyplývajúce z tejto zápisnice. Obvinený poukázal aj na skutočnosť, že rozsudok nie je riadne odôvodnený a z tohto dôvodu je nepreskúmateľný, keďže sa okresný súd nevysporiadal so skutočnosťami významnými pre rozhodnutie a porušil tak právo obvineného na spravodlivý proces. V závere odvolania obvinený navrhol, aby krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta z 22. marca 2017, sp. zn. 1T/155/2016 vo výroku o treste ako aj vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Na podklade podaného odvolania obvineného vo veci rozhodoval Krajský súd v Trnave na verejnom zasadnutí 20. júla 2017 uznesením sp. zn. 6To/64/2017, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného zamietol ako nedôvodné (č.l. 398-406).

Rozsudok nadobudol právoplatnosť a tým aj vykonateľnosť v zmysle § 183 ods. 1 písm. b) alinea 3 Tr. por. dňom 20. júla 2017, kedy vo veci rozhodol Krajský súd v Trnave. Rozhodnutie súdu druhého stupňa obvinený M. Q. prevzal 12. februára 2018, jeho obhajca rozhodnutie prevzal 1. februára 2018, prokurátor prevzal rozhodnutie krajského súdu 26. januára 2018 a rozhodnutie prevzali i poškodení. Obvinený M. Q. od 20. júla 2018 uložený trest aj vykonáva, t.č. v Ústave na výkon trestu Leopoldov.

Okresný súd Galanta dňa 19. júla 2018 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej veci dovolanie obvineného M. Q., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Ľudovíta Štangloviča. Dovolanie smeruje proti vyššie citovanému uzneseniu krajského súdu a bolo podané na súde prvého stupňa 29. marca 2018 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. (č.l. 432 - 439).

V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu obvinený M. Q. namieta, že znalci pri vypracovaní znaleckých posudkov postupovali nedôsledne, vychádzali z nedostatočných a nezákonných podkladov, čo spôsobuje nevierohodnosť a nezákonnosť znaleckých posudkov, ktoré boli v rámci konania predložené. Obvinený opísal priebeh konania pri vypracovávaní znaleckých posudkov s poukázaním na skutočnosť, že znalec okrem iného poukázal aj na zápisnice o výsluchu svedkov J. Y. z 6. februára 2016 a S. X. z 6. februára 2016, z ktorých taktiež v rámci znaleckého posudku cituje, pričom o vykonaní týchto úkonov nebol vopred upovedomený a nemal možnosť sa ich zúčastniť, aj keď v rámci zápisnice o jeho výsluchu je uvedené, že netrvá na upovedomení o vyšetrovacích úkonoch v tejto trestnej veci s poukázaním na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. júna 2012, sp. zn. 1 TdoV 16/2011. V zmysle uvedeného rozhodnutia musí byť obvinený najprv upovedomený o čase a mieste vykonania úkonu a až následne sa môže rozhodnúť, či požiada vyšetrovateľa o svoju účasť na tomto úkone alebo nie. Obvinený ďalej uviedol, že ak policajti neupovedomia obvineného o konaní výsluchu svedka, porušuje svoju povinnosť v zmysle § 213 ods. 1 Tr. por. a zároveň znemožňuje obvinenému možnosť žiadať o vykonanie kontradiktórneho výsluchu svedka, čím porušuje právo obvineného na obhajobu a spôsobuje tým nezákonnosť a nepoužiteľnosť tejto zápisnice v trestnom konaní.

Ďalej obvinený v dovolaní uviedol, že znalec riadne nevyšetril jeho psychický stav, nakoľko si nezabezpečil žiadne podklady z jeho zdravotnej dokumentácie, absolvoval s ním len krátky rozhovor a závery znaleckého posudku stanovil na základe nezákonných dôkazov a tvrdení, ktoré neboli žiadnym spôsobom objektivizované a preukázané, a preto znalecký posudok MUDr. Mária Straku č. 61/2016 v znení dopĺňujúceho posudku č. 6/2017 považuje obvinený za nezákonný dôkaz. Okresný aj krajský súd na tento dôkaz prihliadali, čím podľa obvineného porušili jeho právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj § 2 ods. 1 a § 119 ods. 2 Tr. por., čím naplnili namietaný dovolací dôvod s poukázaním aj na nález Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. III. ÚS 299/06 z 30. apríla 2007.

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil v zmysle § 386 ods. 1 porušenie zákona v ustanoveniach § 2 ods. 1, § 2 ods. 9 a § 119 ods. 2 Tr. por., ako aj porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v jeho neprospech z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. a po vyslovení porušenia uvedených ustanovení podľa § 388 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie, ako aj rozsudok okresného súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručil rovnopis dovolania stranám trestného konania s upozornením, že sa môžu k dovolaniu obvineného vyjadriť.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka okresnej prokuratúry, ktorá vo svojom vyjadrení (č.l. 454) doručenom na okresný súd dňa 30. mája 2018 v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. uviedla, že s dôvodmi a tvrdeniami obvineného a jeho obhajcom sa nemožno stotožniť. Z obsahu dovolania jednoznačne vyplýva, že obvinený poukazuje na nesprávne hodnotenie niektorých vo veci vykonaných dôkazov, najmä znaleckého posudku a domáha sa v konečnom dôsledku jeho revízie opätovným skúmaním, či bol v čase spáchania skutku trestne zodpovedný. V naznačenom rozsahu obvinený namieta pochybenia skutkových zistení ustálených súdmi a v nimi vykonanom hodnotení dôkazov. Obvinený sa tak domáha podstatnej zmeny skutkových záverov a hodnoteniu vykonaných dôkazov, pričom podľa prokurátorky zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou okresného, prípadne krajského súdu a dovolací súd nie je oprávnený zistený skutok skúmať ani prehodnocovať. Okresný aj krajský súd sa s otázkou príčetnosti obvineného dôsledne zaoberali, a to aj v kontexte s námietkami obvineného vznášanými počas predchádzajúceho konania.

Vzhľadom na uvedené prokurátorka navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol, keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podaním doručeným dovolaciemu súdu 14. augusta 2018 obvinený zareagoval na vyjadrenie prokurátora, v rámci ktorého uviedol, že podstatou námietok nie sú samotné konkrétne zistenia znalcov, ale nezákonnosť vyhotovenia týchto znaleckých posudkov s poukazom na nezabezpečenie lekárskej dokumentácie obvineného a zanedbanie jeho riadneho vyšetrenia, kedy vyšetrenia boli vykonané v rozsahu niekoľkých minút a neboli vykonané komplexne, pričom znalci vychádzali z výsluchu svedkov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom a na tieto výsluchy sa aj odvolávali, čo spôsobuje nezákonnosť znaleckých posudkov. Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd rozhodol v zmysle dovolania z 28. marca 2018.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá zásada je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolanie preto možno podať iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por., pričom dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 1 Tr. por.). Dovolací súd je viazaný uplatnenými dôvodmi dovolania a ich odôvodnením (§ 385 ods. 1 Tr. por.) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

Obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. V opačnom prípade, ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Obvinený uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, k čomu dovolací súd uvádza nasledovné.

Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch získaných nezákonne, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmé a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy. Dovolací dôvod v tomto prípade nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že súd zle vykonal dôkazy, prípadne že vykonané dôkazy nevyhodnotil podľa jeho predstáv. Pokiaľ ide o výhradu obvineného, spočívajúcu konkrétne v tom, že znalci pri vypracovaní znaleckých posudkov postupovali nedôsledne, vychádzali z nedostatočných a nezákonných podkladov a že tieto závery nezodpovedajú predstavám obvineného, tak tu treba zdôrazniť tú skutočnosť, že nie je predmetom skúmania dovolacieho súdu, akým spôsobom sa súdy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, ako aj aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili, pretože tu sa jedná o skutkové námietky v rámci spôsobu hodnotenia vykonávania znaleckých posudkov, ktoré sú z dovolacieho konania vylúčené, nakoľko správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Len s poukázaním na nesprávny postup pri hodnotení dôkazov, ako aj z odmietnutia vykonania navrhovaných dôkazov nemožno vyvodzovať predmetný dovolací dôvod.

Z obsahu spisového materiálu a z rozhodnutí Okresného súdu Galanta aj Krajského súdu v Trnave je zrejmé, že oba súde pri svojom rozhodovaní brali do úvahy iba dôkazy, ktoré boli vykonané v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní, resp. na verejnom zasadnutí, na ktorom bol obvinený prítomný aj so svojím obhajcom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, a teda mali možnosť vyjadriť sa k jednotlivým dôkazom, pričom je potrebné poukázať na skutočnosť, že obvinený sa na hlavnom pojednávaní dňa 28. septembra 2016, sp. zn. 1T/115/2016 (č.l. 301-302) priznal k spáchaniu skutku uvedeného v obžalobe Okresnej prokuratúry v Galante sp. zn. 2 Pv 47/16/2202 a jeho vyhlásenie súd prijal. Následne súd vykonal dokazovanie iba v súvislosti s výrokom o treste, ochrannom opatrení a náhrade škody. V rámci vykonávania a vypočúvania znalca bol na hlavnom pojednávaní dňa 2. novembra 2016 (č.l. 305-309) prítomný aj obhajca obvineného, ktorý mu mal možnosť klásť otázky. Okresný súd dokonca vyhovel návrhu obhajcu obvineného v rámci návrhu na vykonanie dôkazov a nechal doplniť znalecký posudok č. 61/2016, a to znaleckým posudkom č. 6/2017. Na hlavnom pojednávaní dňa 25. januára 2017 (č.l. 351) boli predmetné znalecké posudky predložené obvinenému a jeho obhajcovi k nahliadnutiu a mali sa k nim možnosť vyjadriť a realizovať tým svoje procesné práva aj na hlavnom pojednávaní dňa 22. marca 2017 (č.l. 358-365). Z uvedeného je zrejmé, že obidva súde postupovali správne a v súlade so zákonom. Návrhy na doplnenie dokazovania zo strany obvineného a jeho obhajcu súde zamietli, pretože neboli potrebné na objasnenie skutkového stavu. Išli nad rámec dokazovania, pričom nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže byť dôvodom na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por.

Z čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nevyplýva povinnosť súdneho orgánu vykonať všetky dôkazy navrhnuté v trestnom konaní (vrátane výsluchu svedkov), avšak odmietnutie žiadosti obžalovaného o vykonanie ním navrhovaných dôkazov v trestnom konaní musí byť súdom náležite zdôvodnené. (II. ÚS 258/2012 z 11. júla 2012). V konkrétnom prípade súde nižšieho stupňa rozhodnutie, ktorým odmietli vykonať ďalšie dôkazy, riadne odôvodnili, preto obvineným uplatnené námietky v rámci predmetného dovolacieho dôvodu sú nedôvodné a nie sú spôsobilé naplniť obvineným uplatnený dovolací dôvod.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného M. Q. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.